

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 506/2564

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นาย ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559 มาตรา 48, ป.วิ.อ. มาตรา 220, ป.วิ.อ. มาตรา 221, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 9, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 10, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 11, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 52, ป.อ. มาตรา 5, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 309, ป.อ. มาตรา 310 ทวิ, ป.อ. มาตรา 320, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ภายหลังวันที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับ แต่ก่อนฟ้องคดีต่อศาลและก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษา

โจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นและศาลชั้นต้นสืบพยานรายผู้เสียหายไว้ล่วงหน้าแล้ว ย่อมถือว่าคดีนี้เป็นคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก่อนวันที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับ จึงต้องนำ ป.วิ.อ. ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับมาใช้บังคับต่อไปตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 มาตรา 48 การฎีกาของโจทก์ย่อมเป็นไปตาม ป.วิ.อ. ไม่ใช่ตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ซึ่งฎีกาของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามต้องห้ามคู่ความฎีกาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 220 แต่ตามหนังสือรับรองของอัยการสูงสุดแนบท้ายคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณา รับรองว่าฎีกาของโจทก์สำหรับจำเลยทั้งสามมีเหตุสมควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย พอถือได้ว่าอัยการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุสมควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย จึงให้รับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 221 โดยโจทก์ไม่ต้องขออนุญาตฎีกา โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 4, 6, 9, 10, 11, 52 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5, 83, 91, 309, 310 ทวิ, 320 นับโทษจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ คม.15/2559 ของศาลชั้นต้น และนับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ คม.15/2559 คดีอาญาหมายเลขดำที่ คม.71/2559 ของศาลชั้นต้น และคดีอาญาหมายเลขดำที่ ค.2/2559 ของศาลจังหวัดสมุทรสาคร จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 และที่ 2 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6 (1), 9 วรรคหนึ่ง, 10 วรรคหนึ่งและวรรคสอง (ที่ถูก ไม่ต้องระบุมাত্রา 10 วรรคหนึ่งและวรรคสอง), 52 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 310 ทวิ, 320 (ที่ถูก มาตรา 320 วรรคแรก) จำเลยที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 309 วรรคแรก การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ จำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 2 คนละ 2 ปี ฐานร่วมกันค้ามนุษย์ ฐานร่วมกันหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือกระทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย และให้ผู้อื่นกระทำการใดให้แก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น และฐานร่วมกันใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังประทุษร้ายใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด พาหรือส่งคนออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานร่วมกันค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 2 คนละ 6 ปี รวมจำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 2 คนละ 8 ปี จำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 1 ปี และปรับ 2,100 บาท ทางนำสืบของจำเลยทั้งสามเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คนละหนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 2 คนละ 5 ปี 4 เดือน จำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 8 เดือน และปรับ 1,400 บาท โทษจำคุกสำหรับจำเลยที่ 3 ให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยที่ 3 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ค่าขอให้นับโทษต่อและข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์และจำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ามนุษย์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง นายปัญญา ผู้เสียหายลงไปในเรือรัฐพร 5 หรือเรือแอนตาซีน่า 330 เรือดังกล่าวซึ่งมีนายเหวอเป็นไต้ก๋ง และจำเลยที่ 3 เป็นหัวหน้าคนงาน ออกจากท่าเรือในราชอาณาจักรไปที่เกาะเบนจิน่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เรือดังกล่าวออกไปหาปลาในน่านน้ำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยผู้เสียหายทำงานเป็นคนอวน มีหน้าที่ปะอวน ลงอวน และคัดปลา ภายหลังขณะที่เรือดังกล่าวกลับเข้าฝั่ง ผู้เสียหายหลบหนีจากเรือและอยู่ในสาธารณรัฐอินโดนีเซียจนถูกเจ้าหน้าที่จับกุม และผู้เสียหายถูกส่งตัวกลับราชอาณาจักรเมื่อปลายปี 2554 หลังจากนั้นผู้เสียหายไปทำงานเป็นคนประจำเรือในเรืออื่นที่ออกไปหาปลาในน่านน้ำสาธารณรัฐอินโดนีเซียอีก วันที่ 9 เมษายน 2558 ผู้เสียหายซึ่งถูกเจ้าหน้าที่สาธารณรัฐอินโดนีเซียจับกุมและส่งตัวกลับราชอาณาจักร กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับคำร้องของผู้เสียหายว่า ผู้เสียหายทำงานบนเรือรัฐพร 5 แต่ไม่ได้รับค่าจ้าง สำหรับความผิดฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยใช้กำลังประทุษร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 309 วรรคแรก ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 แต่ลงโทษจำเลยที่ 3 นั้น ยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น เนื่องจากโจทก์และจำเลยที่ 3 ไม่ได้อุทธรณ์ และข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติด้วยว่า จำเลยที่ 3 ทำร้ายร่างกายผู้เสียหายเพื่อบังคับให้ทำงานเป็นลูกเรือในเรือดังกล่าว จนผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้และเกรงกลัวต้องยอมทำงาน คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนว่า ฎีกาของโจทก์ต้องบังคับตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 มาตรา 48 บัญญัติว่า "บรรดาคดีค้ามนุษย์ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้นำกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด" แม้โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559 ภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับก็ตาม

แต่ก่อนฟ้องคดีต่อศาลและก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2559 โจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้สืบพยานไฉ่ฉ่องหน้าตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 31 และวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 ศาลชั้นต้นสืบพยานรายผู้เสียหายไฉ่ฉ่องหน้าแล้ว ย่อมถือว่าคดีนี้เป็นคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับ จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ใช้บังคับมาใช้บังคับต่อไป ดังนั้น การฎีกาของโจทก์ย่อมเป็นไปตามระบบสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ใช่ระบบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ.2559 ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6 (1), 9 วรรคหนึ่ง, 52 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 310 ทวิ, 320 วรรคแรก แต่ยกฟ้องจำเลยที่ 3 สำหรับความผิดฐานดังกล่าว ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกฟ้องจำเลยทั้งสามในความผิดฐานดังกล่าว ฎีกาของโจทก์ในส่วนที่ขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 10 และที่ขอให้ลงโทษจำเลยที่ 3 ในความผิดฐานดังกล่าว ต้องห้ามคู่ความฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 220 แต่ตามหนังสือรับรองของอัยการสูงสุดแนบท้ายคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาของโจทก์ไว้พิจารณา ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 ปรากฏว่าอัยการสูงสุดรับรองว่าฎีกาของโจทก์สำหรับจำเลยทั้งสามมีเหตุสมควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย พอถือได้ว่าอัยการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุสมควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย จึงให้รับฎีกาของโจทก์สำหรับจำเลยทั้งสามไว้พิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 221 โดยโจทก์ไม่ต้องขออนุญาตฎีกา พิพากษายืน

องค์คณะ

สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม · ชลิต กฐินะสมิต · กิตติพงษ์ ศิริโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/506/2564>